

Inspraak- en reactiebundel

**Zienswijzen en reactie op de concept aanvullende notitie
reikwijdte en detailniveau 'NET OP ZEE HOLLANDSE KUST
(NOORD) MET HOLLANDSE KUST (NOORDWEST) OF (WEST)'**

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	3
KENNISGEVING.....	5
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN :	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIE- EN ZIENSWIJZENUMMER.....	8
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES EN REACTIE / ZIENSWIJZEN.....	9
REACTIENUMMER R004	10
ZIENSWIJZENUMMER 0001 TOT EN MET 0011.....	12

Woord vooraf

Van vrijdag 12 januari 2018 tot en met donderdag 22 februari 2018 lag de concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ter inzage voor 'NET OP ZEE HOLLANDSE KUST (NOORD) MET HOLLANDSE KUST (NOORDWEST) OF (WEST)'. Hierin staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Een ieder kon naar aanleiding van de concept aanvullende NRD een zienswijze inbrengen. Overheden konden een reactie geven.

Wat gaat er gebeuren ten aanzien van het project?

TenneT was al voornemens om een net op zee te realiseren dat zorgt voor de stroomverbinding van de windturbines van windenergiegebied Hollandse Kust (noord) met het landelijke hoogspanningsnet. Het net op zee Hollandse Kust (noord) bestaat uit:

- een platform op zee;
- twee ondergrondse kabelsystemen voor het transporteren van de elektriciteit van het platform op zee naar een nieuw te bouwen transformatorstation;
- een transformatorstation nabij een bestaand hoogspanningsstation (te Beverwijk of te Vijfhuizen);
- een (ondergrondse) aansluiting vanaf het transformatorstation op het hoogspanningsnet.

In totaal zijn zeven tracéalternatieven benoemd die onderzocht worden in het MER met aanlandingen bij Egmond aan Zee (1), Castricum (2), Wijk aan Zee (3), Noordzeekanaal (4 en 5), IJmuiden (6) en Zandvoort (7).

Met de aanvulling voor Hollandse Kust (noordwest) of (west) wordt hieraan toegevoegd:

- een tweede platform op zee (noordwest) of (west) en eventueel een hulpplatform;
- twee extra ondergrondse kabelsystemen;
- een tweede transformatorstation;
- een extra ondergrondse aansluiting op het hoogspanningsnet.

Dit heeft tot gevolg dat in het MER voor de genoemde zeven tracéalternatieven een bredere strook en voor het transformatorstation een groter oppervlak wordt onderzocht. Daarnaast worden op zee de tracés tussen Hollandse Kust (noord) en respectievelijk (noord-west) en (west) onderzocht.

Middels een kennisgeving informeerde EZK het publiek over het voornemen tot dit project. De concept aanvullende NRD werd ter inzage gelegd. Hierin is onder andere aangegeven welke aspecten in het MER nader onderzocht worden.

Zienswijzen en reacties

Op de concept aanvullende NRD zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 10 zienswijzen binnengekomen (waarvan 10 uniek) en 1 reactie van overheden. De zienswijzen en reactie zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraak- en reactiebundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen en reactie zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabelen op pagina 8 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzennummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage is om advies gevraagd over reikwijdte en detailniveau. De Commissie zal de ontvangen zienswijzen en reacties bij haar advies betrekken.

Alle zienswijzen en reacties van de betrokken overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage worden bekeken door de minister van EZK en verwerkt in de definitieve aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Daarin wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden. Als het MER is afgerond, worden mede op basis daarvan de ontwerpbesluiten voorbereid. Deze ontwerpbesluiten zullen samen met het MER ter inzage worden gelegd. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Kennisgeving concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) net op zee Hollandse Kust (noord) met Hollandse Kust (noordwest) of (west), Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van 14 april 2017 tot en met 29 mei 2017 lag de concept-NRD voor het milieueffectrapport (MER) voor net op zee Hollandse Kust (noord) ter inzage. Alle zienswijzen, reacties en adviezen, waaronder het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage, zijn meegenomen bij het vaststellen van de definitieve NRD. Op 10 juli 2017 heeft de toenmalige Minister van Economische Zaken de definitieve NRD vastgesteld. De vaststelling van de definitieve NRD is bekendgemaakt door publicatie in de Staatscourant van woensdag 19 juli 2017.

Het kabinet heeft in december 2016 in de Energieagenda besloten tot het voorbereiden van een vervolgroutekaart windenergie op zee in 2030. Met het oog op toekomstige windparken waarvan de bouw tussen 2024 en 2030 wordt voorzien, wordt de eerder vastgestelde NRD net op zee Hollandse Kust (noord) uitgebreid om ook direct onderzoeken te kunnen laten uitvoeren ten behoeve van een nieuw potentieel windenergiegebied: Hollandse Kust (noordwest) of (west).

Voornemen om een milieueffectrapport (MER) op te stellen

Van vrijdag 12 januari 2018 tot en met donderdag 22 februari 2018 ligt een concept aanvullende NRD ter inzage voor net op zee Hollandse Kust (noord) met Hollandse Kust (noordwest) of (west). Hierin staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER). Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze.

Wat gaat er gebeuren?

TenneT was al voornemens om een net op zee te realiseren dat zorgt voor de stroomverbinding van de windturbines van windenergiegebied Hollandse Kust (noord) met het landelijke hoogspanningsnet. Het net op zee Hollandse Kust (noord) bestaat uit:

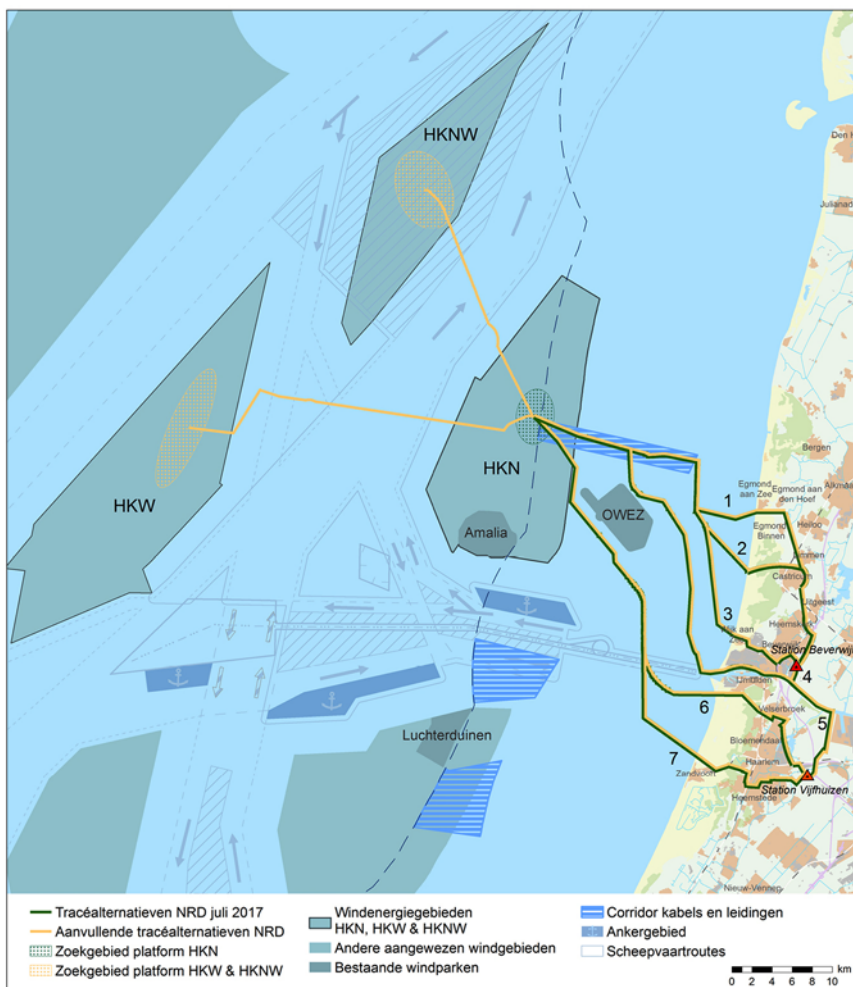
- een platform op zee;
- twee ondergrondse kabelsystemen voor het transporteren van de elektriciteit van het platform op zee naar een nieuw te bouwen transformatorstation;
- een transformatorstation nabij een bestaand hoogspanningsstation (te Beverwijk of te Vijfhuizen);
- een (ondergrondse) aansluiting vanaf het transformatorstation op het hoogspanningsnet.

In totaal zijn zeven tracéalternatieven benoemd die onderzocht worden in het MER met aanlandingen bij Egmond aan Zee (1), Castricum (2), Wijk aan Zee (3), Noordzeekanaal (4 en 5), IJmuiden (6) en Zandvoort (7).

Met de aanvulling voor Hollandse Kust (noordwest) of (west) wordt hieraan toegevoegd:

- een tweede platform op zee (noordwest) of (west) en eventueel een hulpplatform;
- twee extra ondergrondse kabelsystemen;
- een tweede transformatorstation;
- een extra ondergrondse aansluiting op het hoogspanningsnet.

Dit heeft tot gevolg dat in het MER voor de genoemde zeven tracéalternatieven een bredere strook en voor het transformatorstation een groter oppervlak wordt onderzocht. Daarnaast worden op zee de tracés tussen Hollandse Kust (noord) en respectievelijk (noord-west) en (west) onderzocht.

Overzicht te onderzoeken tracéalternatieven.

Waarom is dit project nodig?

Ons klimaat verandert en de aarde warmt op. Om dit tegen te gaan stapt Nederland over op duurzame energie; van fossiele bronnen zoals olie, kolen en aardgas naar schone energie uit wind, zon en aardwarmte.

Om klaar te zijn voor de toekomst met meer energie uit schone energiebronnen, is het noodzakelijk dat we ons elektriciteitsnet continu aanpassen. Om die reden is het kabinet van plan om het net op zee Hollandse Kust, de hoogspanningsverbinding tussen de windparken voor de kust van Noord-Holland en het hoogspanningsnet op land te realiseren.

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat draagt er samen met bedrijven, gemeenten en provincies aan bij dat dit op een betrouwbare, betaalbare en veilige manier gebeurt.

Welke procedure wordt gevolgd?

Op de besluitvorming over het net op zee Hollandse Kust is de rijkscoördinatieprocedure van toepassing. Dit betekent dat het tracé wordt vastgelegd in een inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen dit inpassingsplan vast. Het inpassingsplan en een aantal andere besluiten die voor het project nodig zijn, worden voorbereid in één gecoördineerde procedure. De Minister van Economische Zaken en Klimaat coördineert deze procedure. Het inpassingsplan en de besluiten worden gelijktijdig ter inzage gelegd.

Wat is een milieueffectrapportage?

Een milieueffectrapport brengt de milieueffecten in beeld, zoals de effecten op leefomgevingskwaliteit

(mens), gezondheid, landschap, natuur, bodem en water. Op deze wijze kan kennis over deze effecten een volwaardige rol spelen bij de besluitvorming.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept aanvullende NRD van 12 januari 2018 tot en met 22 februari 2018 inzien op www.bureau-energieprojecten.nl. Op papier kunt u de notitie in dezelfde periode tijdens de reguliere openingstijden bekijken op de volgende locaties:

- gemeente Castricum, Raadhuisplein 1, 1902 CA Castricum;
- gemeente Haarlem, Zijvest 39, 2011 VB Haarlem;
- gemeente Beverwijk, Stationsplein 48, 1948 LC Beverwijk.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. In een zienswijze laat u weten wat u vindt van de notitie. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

We stellen het op prijs als u aangeeft op welk deel van de notitie u reageert en u uw zienswijze onderbouwt met argumenten.

U kunt een zienswijze indienen van vrijdag 12 januari 2018 tot en met donderdag 22 februari 2018. Dat kan op verschillende manieren:

- Bij voorkeur digitaal via het reactieformulier op www.bureau-energieprojecten.nl onder 'Net op zee Hollandse Kust (noord)'. U kunt niet reageren per e-mail.
- Per post door een brief te sturen naar:

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Net op zee Hollandse Kust (noord)

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan kunnen wij u een ontvangstbevestiging sturen.

- Voor het opnemen van mondelinge zienswijzen kunt u bellen op werkdagen tussen 9.00 uur en 12.00 uur met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Wat is de verdere procedure?

De concept aanvullende NRD wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals gemeenten, provincies en adviseurs met een wettelijke taak. Daarnaast brengt de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies uit. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) aanvullende NRD. Op basis van die notitie wordt het milieueffectrapport opgesteld. Dit milieueffectrapport vormt de onderbouwing voor het inpassingsplan en de aanvraag voor de omgevingsvergunning. Het milieueffectrapport komt, samen met de ontwerpen van het inpassingsplan en de daarmee samenhangende besluiten, ter inzage te liggen. Later kunt u daar ook weer op reageren. Dit wordt aangekondigd in onder andere de Staatscourant, in huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over het net op zee Hollandse Kust (noord) en alle bijbehorende stukken vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u naar aanleiding daarvan nog vragen? Dan kunt u bellen met Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reactie en zienswijzen

In onderstaande tabellen kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reactie is vanaf pagina 10 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 12.

Zienswijzen en reactie op de concept aanvullende notitie reikwijdte en detailniveau 'NET OP ZEE HOLLANDSE KUST (NOORD) MET HOLLANDSE KUST (NOORDWEST) OF (WEST)'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
a20-SN-0001	0001	
a20-SN-0002	0002	
a20-SN-0003	0003	
a20-SN-0004		R004
a20-SN-0005	0005	
a20-SN-0006	0006	
a20-SN-0007	0007	
a20-SN-0008	0008	
a20-SN-0009	0009	
a20-SN-0010	0010	
a20-SN-0011	0011	

Alfabetisch overzicht organisaties en reactie / zienswijzen

Zienswijzen en reactie op de concept aanvullende notitie reikwijdte en detailniveau 'NET OP ZEE HOLLANDSE KUST (NOORD) MET HOLLANDSE KUST (NOORDWEST) OF (WEST)'

Zienswijze- / reactienummer	Organisatie
0010	Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied, AMSTERDAM
0011	Coöperatieve Productenorganisatie Nederlandse Vissersbond U.A., EMMELOORD
R004	Gemeente Zandvoort, College van Burgemeester en Wethouders, ZANDVOORT
0008	NOGEPa, 'S-GRAVENHAGE
0009	PWN, VELSERBROEK
0006	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, VELSEN-ZUID
0005	Recreatieschap Spaarnwoude, VELSEN-ZUID
0002	Stichting tot behoud van de culturele en natuurhistorische waarden in de Alkmaardermeeromgeving, LIMMEN
0007	Vereniging Nexstep, 'S-GRAVENHAGE

Reactie R004

Omgevingsbeleid

Retouradres Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee Hollandse Kust (noord)
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Datum 15 februari 2018
Uw kenmerk DGETM-EO/18003870
Ons kenmerk 2018/49823
Contactpersoon
Doorkiesnummer
E-mail
Onderwerp Reactie op aanvullende notitie reikwijdte en detailniveau net op zee Hollandse Kust (noord) met Hollandse Kust (noordwest of west)

Geachte heer/mevrouw,

Op 15 januari jl. heeft u ons geïnformeerd over de nieuwe ontwikkelingen voor de netaansluiting van het windenergiegebied Hollandse Kust (noord). In verband met een uitbreiding van de projectscope is een concept aanvullende notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) opgesteld, die op 11 januari 2018 is gepubliceerd.

De aanvullende NRD geeft geen aanleiding om een (inhoudelijk) reactie te geven. Wij verzoeken u wel om ons te zijner tijd op de hoogte te stellen van het besluit van de Minister van EZK over het voorkeursalternatief.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zandvoort
namens dezen,

Teammanager Omgevingsbeleid

Zienswijzen 0001 tot en met 0011

Verzonden: Dinsdag 30 januari 2018 22:04
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?

Wind-energie is alleen te doen als je het samen doet met energie opslag. Bijvoorbeeld waterstof of algengroei of andere natuurlijke mogelijkheden. Daarvoor heb je ruimte nodig. Dus aanleg 10 eilanden van 30X9 km.

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

Toekomstige huizenbouw gebieden zoals tussen Heemskerk en Uitgeest maken optie 1 en 2 niet logisch. Daarnaast kunnen in de toekomst wel eens wat eilanden voor de kust worden aangelegd voor opwekking energie of anders. Bestaande hoogspanningsstation Beverwijk verplaatsen naar kustlijn is een optie dan. Plus dat er dan in Beverwijk op de locatie hoogspanningsstation industrie of ander werk geplaatst kan worden.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Er moet meer werk komen in de regio van de A9 boven Noordzee kanaal.
Woningbouwgronden veilig stellen.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Windparken mogen best op een eiland geplaatst worden en lekker ver weg van de kustlijn.

Reactie

Verzonden: Maandag 5 februari 2018 21:48
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

trace 1 en 2 moeten afvallen voor toekomstige bebouwing. daarnaast kunnen de molens beter op eilanden geplaatst worden inclusief andere vormen van hernieuwbare energie. dan kan hoogspanningsstation beverwijk verplaatst worden naar de kustlijn. huidige plaats hoogspanningsstation beverwijk ombouwen als bedrijven terrein.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

ik wil de mogelijkheid openhouden voor woningbouw tussen heemskerk en uitgeest. betaalbare woningen worden steeds schaarser. en de gemeente heemskerk wil heel heemskerk omgooien voor woningbouw plekken mede doordat er geen geschikte gebieden meer zijn.

Reactie

13 FEB 2018

Aan: Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op Zee Hollandse Kust (noord)
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Limmen, 12 februari 2018

Geachte heer of mevrouw,

Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van de Concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau net op zee Hollandse Kust (noord). Als stichting tot behoud en bescherming van de landschappelijke belangen in de Alkmaardermeeromgeving houden wij ons bezig met de ontwikkelingen in het landschap binnen de gemeenten Castricum en Uitgeest.

De genoemde notitie bevat een paar zaken, die voor de gemeente Castricum van belang zijn. Het gaat daarbij om het aanlandingspunt Castricum aan Zee en de landtrajecten vanaf de aanlandingspunten Castricum aan Zee en Egmond Binnen naar een 380 kV-station bij Beverwijk.

Aangezien het hier gaat om verder te beoordelen alternatieve routevarianten spreken wij geen definitief oordeel uit over de o.a. op figuur 5 weergegeven tracé- alternatieven. Wij willen met deze zienswijze echter aandacht vragen bij het verdere onderzoek voor een aantal zaken. Zo zal bij het tracé langs de Castricumse Zeeweg en ook bij het tracé richting Egmond Binnen zorgvuldig gekeken moeten worden naar de natuurlijke en aardkundige waarden. Het betreft in beide gevallen Natura 2000 gebied.

Daarnaast gaan de landtrajecten vanaf Egmond Binnen langs Limmen en ook van Castricum naar Beverwijk door of langs belangrijke weidevogelbroedgebieden. Bij de aanleg van de verbinding zal hiermee rekening moeten worden gehouden, d.w.z. zoveel mogelijk verstoring van het gebied vermijden en in het bijzonder geen werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen.

Daarnaast zijn er aan de oostkant van de kern Castricum een aantal beschermde natuurgebieden en provinciale archeologische monumenten o.a. de eigendommen van de Castricumse stichting De Hoge Weide en het provinciale archeologische monument Croonenburg. Ook hier zal het tracé van de verbinding

met het 380 kV- station rekening moeten houden met de natuurlijke en archeologische waarden.

Wij zullen t.z.t. met belangstelling de resultaten van het verdere onderzoek volgen. We hopen dan ook kennis te kunnen nemen van die resultaten.

Met vriendelijke groeten,

Namens de stichting tot behoud van de culturele en natuurhistorische waarden in de Alkmaardermeeromgeving,

Adres Het Achtkant 2, 1906 GD Limmen
Tel.: 072 - 5052971

E-mail: secretariaat@alkmaardermeeromgeving.nl

Website: www.alkmaardermeeromgeving.nl

Bankrekening: NL72 RABO 0155 1823 66

*Afdelingen: Akersloot/De Woude/Uitgeest
Limmen & Castricum/Bakkum*

Verzonden: Donderdag 15 februari 2018 19:56
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat:
 Huisnummer:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Particulier

Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?

Nee

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

In feite niet, de commissie legt ook duidelijk uit dat met het aanbrengen van de Netten op zee en aanleggen van kabelsystemen, rekening gehouden moet worden met de eco-omstandigheden voor flora en fauna en woon-omgeving, met ook verwijzing naar geschiedenis en ervaringen/expertise.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Ik zou het zeer op prijs stellen als de Netten op Zee verder dan 1 km uit de kust komen te liggen, en de aanleg van HKNW niet in de buurt van de kwetsbare Waddeneilanden plaatsvindt
 Beide punten uit milieu- en gezondheids-oogpunt.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Ook dient men naar de langere termijn te kijken en dan niet op pakweg 500 miljoen euro besparen, opdat milieu, mens en dier zoveel mogelijk worden ontzien.
 Anders slaat de natuur hard terug en lopen de gezondheidskosten ook enorm op.

Pagina 16 van aanvulling NRD ; Alternatief 3 Wijk aan Zee lijkt mij geschikt voor aanleg van 4 kabelsystemen. Het voordeel is dat de verbiinding een zo kort mogelijke route over land naar 380 KV-station Beverwijk aflegt.

Reactie

Verzonden: Woensdag 21 februari 2018 21:10
 Onderwerp: Zienswijzeformulier
 Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
 Aanspreektitel:
 Achternaam:
 Voorvoegsel(s):
 Voorletters:
 Straat: Genieweg
 Huisnummer: 46
 Postcode: 1981 LN
 Woonplaats: VELSEN-ZUID
 Telefoonnummer:
 E-mailadres:
 Als: Organisatie
 Organisatie: Recreatieschap Spaarnwoude

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

In de oorspronkelijke NRD wordt gesproken over de geconsulteerde stakeholders en overige overheden. Uit de lijst van de benaderde partijen blijkt dat er een breed scala van partijen tot deze groep is gerekend. Het recreatieschap is pas nadat de oorspronkelijke NRD is vastgesteld door TenneT hierover geconsulteerd. Daar het recreatieschap als overheid in zowel in haar publiek- als privaatrechtelijke belangen wordt getroffen, is het recreatieschap ontstemd over het feit dat zij niet geconsulteerd is en heeft zij twijfel over de zorgvuldigheid van de uitgevoerde belangenafweging.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Voor het recreatieschap geldt dat tracé 5 het gebied zal doorkruisen. Tevens is voor tracé 4 'De Ven' (gelegen tussen de A9, A22 en N202) als mogelijke locatie voor een transformatorstation aangemerkt.

Met betrekking tot de doorkruising van tracé 5 met het recreatieschap, door middel van boringen, ziet het recreatieschap mogelijkheden tot samenwerking en heeft het geen ernstige bezwaren. Hierbij kan gedacht worden aan de in- en uittredepunten waar na afloop van de boringen natuur kan worden gerealiseerd en/of opruimwerkzaamheden kunnen plaatsvinden.

Met betrekking tot de realisatie van een transformatorstation heeft het recreatieschap ernstige bezwaren. Deze locatie is de hoofdentree van het recreatiegebied, zowel voor auto, fiets als o.v. Een transformatorstation zou op grote schaal de aantrekkelijkheid van het gebied aantasten. Deze locatie vormt tevens een evenemententerrein waar evenementen tot 10.000 bezoekers op worden georganiseerd. Het water is de enige openbare ijsbaan in de nabije omgeving voor mensen uit Velsen-Zuid. Het gebied wordt intensief gebruikt door dagrecreanten en wandelaars en hier bestaat ook de mogelijkheid voor hondenuitlaat. Dit gebied heeft tevens een hoge archeologische verwachtingswaarde. Dit gebied is tot slot aangemerkt als Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het recreatieschap heeft op grond van haar eigen verordenende bevoegdheid in haar algemene verordening opgenomen dat er geen grondwerkzaamheden mogen worden uitgevoerd in het werkingsgebied van de verordening. Derhalve kunnen enkel werkzaamheden in een gebied van het recreatieschap plaatsvinden wanneer hiervoor de benodigde ontheffing is verleend. TenneT dient alvorens werkzaamheden uit te kunnen voeren een ontheffing te verkrijgen van het recreatieschap. Het recreatieschap heeft op grond van haar beleidsvrijheid de mogelijkheid een dergelijke vergunningsaanvraag inhoudelijk aan haar beleid te toetsen en de aanvraag om haar moverende redenen te weigeren.

Reactie

Verzonden: Woensdag 21 februari 2018 21:15
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Genieweg
Huisnummer: 46
Postcode: 1981 LN
Woonplaats: VELSEN-ZUID
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?

In de oorspronkelijke NRD wordt gesproken over de geconsulteerde stakeholders en overige overheden. Uit de lijst van de benaderde partijen blijkt dat er een breed scala van partijen tot deze groep is gerekend. Het recreatieschap is pas nadat de oorspronkelijke NRD is vastgesteld door TenneT hierover geconsulteerd. Daar het recreatieschap als overheid in zowel in haar publiek- als privaatrechtelijke belangen wordt getroffen, is het recreatieschap ontstemd over het feit dat zij niet geconsulteerd is en heeft zij twijfel over de zorgvuldigheid van de uitgevoerde belangenafweging.

Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

Het recreatieschap is eigenaar van nieuw te vormen natuurgebied 'De Buitenlanden' ter hoogte van Beverwijk, aan de oostkant van de A9. Het recreatieschap heeft plannen voor de inrichting van dit gebied en is bezig met de werving van een recreatieve ondernemer. Het gebied wordt voor 2020 ingericht. Zowel tracé 1 als tracé 2 doorkruist dit natuur- en recreatiegebied, bij de aanleg van een van deze tracés zou (grotendeels) door middel van een open ontgraving plaatsvinden. Het recreatieschap heeft ernstige bezwaren tegen een open ontgraving van dit gebied. Een open ontgraving zou tevens resulteren in kapitaalvernietiging van reeds gerealiseerde beplantingsvakken. Hiernaast zou het voor omwonende, na de huidige werkzaamheden voor de aanleg van een natuur- en recreatiegebied, tot een onevenredige overlast lijden en kan dit resulteren in onbegrip over het door de overheid gevoerde beleid. Tot slot heeft het recreatieschap zorgen over de beperkingen van de aanleg van natuurlijke- en recreatieve voorzieningen boven de gerealiseerde kabels.

Zijn er andere zaken die u naar voren wilt brengen?

Het recreatieschap heeft op grond van haar eigen verordenende bevoegdheid in haar algemene verordening opgenomen dat er geen grondwerkzaamheden mogen worden uitgevoerd in het werkingsgebied van de verordening. Derhalve kunnen enkel werkzaamheden in een gebied van het recreatieschap plaatsvinden wanneer hiervoor de benodigde ontheffing is verleend. TenneT dient alvorens werkzaamheden uit te kunnen voeren een ontheffing te verkrijgen van het recreatieschap. Het recreatieschap heeft op grond van haar beleidsvrijheid de mogelijkheid een dergelijke vergunningsaanvraag inhoudelijk aan haar beleid te toetsen en de aanvraag om haar moverende redenen te weigeren.

Reactie

Verzonden: Donderdag 22 februari 2018 13:14
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Anna van Buerenplein
Huisnummer: 41
Postcode: 2595 DA
Woonplaats: 'S-GRAVENHAGE
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Vereniging Nexstep
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?

Graag verwijs ik u voor het antwoord op deze en de navolgende vragen naar bijgaande brief zoals deze namens de leden van Vereniging Nexstep is opgesteld.

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op Zee Hollandse Kust (noord)
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Date: 22 februari 2018
Re: Zienswijze Nexstep inzake concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage voor net op zee Hollandse Kust (noord)

Geacht Bureau Energieprojecten,

De Vereniging Nexstep is het gezamenlijk initiatief van EBN B.V. en de Nederlandse olie- en gasindustrie, vertegenwoordigd door NOGEP. Het is haar ambitie om de toepassing van hergebruik en samenwerking in ontmanteling van de olie- en gasinfrastructuur in Nederland te stimuleren. Teneinde bij te dragen aan de energietransitie wordt kennis en ervaring gedeeld, wordt innovatie gestimuleerd en wordt effectieve en efficiënte regelgeving bevorderd.

Aardgas speelt een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening: het voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. De transitie naar een duurzame economie met een koolstofarm energiesysteem is in volle gang. Ook op het transitiepad naar de ambities van het Klimaatakkoord van Parijs zal gas nog lang een belangrijke rol spelen.

Nexstep ziet een verantwoordelijkheid voor zichzelf en haar leden in deze maatschappelijke verandering. Door gas alleen dáár in te zetten waar het nuttig en nodig is, door de huidige gasinfrastructuur optimaal te benutten en door gebruik te maken van beschikbare kennis en ervaring in Nederland, wil Nexstep op een maatschappelijk verantwoorde manier bijdragen aan de door het kabinet opgestelde klimaatambities.

Om die reden onderzoekt Nexstep samen met andere stakeholders in en rond de Noordzee de mogelijkheden voor een geïntegreerde benadering van alle activiteiten op de Noordzee. Met als doel bij te dragen aan een duurzaam, veilig, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem op de Noordzee en tegelijkertijd te komen tot verbetering van het mariene ecosysteem.

Nexstep heeft kennis genomen van de concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage voor net op zee Hollandse Kust (noord) en maakt hierbij graag van de mogelijkheid gebruik een zienswijze in te dienen. Gaarne wordt uw Bureau verzocht om bij vaststelling van de definitieve NRD rekening te houden met het navolgende.

I. Het energiesysteem van de toekomst op de Noordzee

De beleidsvoornemens van de overheid ten aanzien van wind op zee vloeien voort uit de wens om te komen tot een koolstofarme samenleving. Nexstep is gaarne bereid om concreet bij te dragen aan de onderliggende energietransitie. In de afgelopen jaren is door vele stakeholders, waaronder de offshore windsector en de gasector, gekeken hoe de Noordzee, en haar economische activiteiten, zoveel mogelijk kunnen bijdragen aan de transitie.

Grootschalige inpassing van wind op zee is daarbij een centrale gedachte. Scenario's over de koppeling van offshore wind aan gasproductie-activiteiten en infrastructuur krijgen steeds meer vorm. Elektrificatie van gasplatforms kan in deze scenario's een potentiële driver zijn voor toekomstige ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie in de Noordzee.

Elektrificatie zou daarbij kunnen bijdragen aan:

1. Het beperken van de CO2-uitstoot van de eigen activiteiten

Door het elektriciteitsnet te verbinden met productieplatforms worden deze geëlektrificeerd en hoeft elektriciteit niet meer opgewekt te worden door b.v. gasturbines op de platforms. Hierdoor wordt een CO2 reductie gerealiseerd en wordt tevens de gasopbrengst van de platforms verhoogd, waardoor minder gas geïmporteerd hoeft te worden (leidt tot CO2 reductie en kostenbesparing voor de Nederlandse samenleving).

2. De ontwikkeling van een waterstofsysteem

Grote uitdaging in de toekomst is de hoeveelheid elektriciteit opgewekt door de windturbines op zee aan te laten landen. Partijen zoals TenneT geven aan dat de grenzen van de huidige capaciteit van het net al snel zijn bereikt. Het genereren van groene waterstof middels elektrolyse van windenergie kan een oplossing bieden voor het efficiënter transporteren van elektriciteit uit windenergie. Leeggeproduceerde gasvelden onder de platforms dienen als opslagplaats voor waterstof en de bestaande pijpleiding infrastructuur kan worden gebruikt voor transport van waterstof naar land.

3. CO2 opslag

De doelstellingen van het kabinet zoals neergelegd in het Regeerakkoord geven een grote ambitie weer op het gebied van CO2 opslag. De olie- en gasinfrastructuur, en ook de ervaring van het bestaande CO2-herinjectieproject op gasplatform K12-B, speelt in het realiseren van deze ambities een belangrijke rol. Nexstep onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om leeg geproduceerde gasbronnen op zee in te zetten voor CO2 opslag.

Tot slot kan efficiëntie in deze op verschillende terreinen tot stand komen: in de kosten voor aanleg en gebruik, ruimtelijke planning en het aantal partijen waarmee tot afspraken moet worden gekomen.

Nexstep verzoekt de overheid daarom om bij de voorbereiding en de ruimtelijke inpassing van windparken alsook bij de technische en infrastructurele vereisten, voluit rekening te houden met de wijze waarop de koppeling tussen offshore wind en olie- en gasinfrastructuur (betreffende de locatie van substations, substation verbindingen, de locatie van leidingen die het offshore netwerk aan de hubs verbinden etc.) kan bijdragen aan de energietransitie. In het bijzonder verzoekt Nexstep dat bij de locatiekeuze en ontwerp van de windparken wordt gezocht naar synergiën.

II. Rekening houden met bestaande productieactiviteiten

Ook in algemenere zin vragen we erom dat bij vaststelling van de definitieve NRD en de ruimtelijke inpassing rekening wordt gehouden met de belangen van de leden van Nexstep. Dit uitgangspunt is overigens ook al vastgelegd in Het Nationaal Waterplan 2016-2021. Dit betreft de ligging en bereikbaarheid met helikopters van platforms alsmede de ligging van (toekomstige) projecten (zogenaamde "prospects"), kabels en leidingen. Maatwerk (in ruimte en/of tijd) is hierbij mogelijk en noodzakelijk. Zolang de resterende gasreserves kunnen worden gewonnen, hoeft dit gas niet vanuit het buitenland te worden ingekocht, hetgeen onder meer een CO₂-voordeel met zich brengt.

Tot slot

Vanuit Nexstep zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting op bovenstaande zienswijze, daar veel waarde wordt gehecht aan het op constructieve wijze in dialoog blijven met de overheid en andere stakeholders. Aangezien in de komende jaren ingrijpende besluiten worden genomen bij de uitrol van wind op zee, is het van belang om vroeg in het proces van voorbereiding en besluitvorming te onderzoeken op welke wijze synergiën kunnen worden gerealiseerd om daarmee een concrete en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie

Tot slot wordt het zeer op prijs gesteld wanneer Nexstep ten aanzien van de verdere gang van zaken op de hoogte wordt gehouden.

Met vriendelijke groet.

Bestuurder van Vereniging Nexstep

Verzonden: Donderdag 22 februari 2018 14:02
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Bezuidenhoutseweg
Huisnummer: 0
Postcode: 2594 AC
Woonplaats: 'S-GRAVENHAGE
Telefoonnummer: 070-3478871
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: NOGEPA
Mede namens:

Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?

Graag verwijs ik u voor het antwoord op deze en de navolgende vragen naar bijgevoegde brief.

Reactie

NOGEPANEERLANDSE OILIE EN GAS EXPLORATIE EN
PRODUCTIE ASSOCIATIEBezoek
adres Bezuidenhoutseweg 27-29
2594 AC THE HAGUEPost
adres P.O. Box 11729
2502 AS THE HAGUE
The Netherlandstelefoon +31 70 3478871
e-mail info@nogepa.nl
website www.nogepa.nlK.v.K. 27095808
B.V. NL 44.65.295.801Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op Zee Hollandse Kust (noord)
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

Referentie	Contactpersoon	Direct Tel. Nr.	E-mail	Den Haag,
1802-0065		070-3478871		22 februari 2018

Betreft: Zienswijze NOGEP A inzake concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage voor net op zee Hollandse Kust (noord)

Geacht Bureau Energieprojecten,

De Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEP A) behartigt de gemeenschappelijke belangen van bedrijven die een vergunning hebben voor de exploratie, ontwikkeling en productie van koolwaterstoffen (olie en gas) op land en offshore in Nederland.

Aardgas speelt een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening: het voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. De transitie naar een duurzame economie met een koolstofarm energiesysteem is in volle gang. Ook op het transitiepad naar de ambities van het Klimaatakkoord van Parijs zal gas nog lang een belangrijke rol spelen.

NOGEP A ziet een verantwoordelijkheid voor zichzelf en haar leden in deze maatschappelijke verandering. Door gas alleen dáár in te zetten waar het nuttig en nodig is, door de huidige gasinfrastructuur optimaal te benutten en door gebruik te maken van beschikbare kennis en ervaring in Nederland, wil de sector op een maatschappelijk verantwoorde manier bijdragen aan de door het kabinet opgestelde klimaatambities

Om die reden onderzoekt NOGEP A samen met andere stakeholders in en rond de Noordzee de mogelijkheden voor een geïntegreerde benadering van alle activiteiten op de Noordzee. Met als doel bij te dragen aan een duurzaam, veilig, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem op de Noordzee en tegelijkertijd te komen tot verbetering van het mariene ecosysteem.

NOGEP A heeft kennis genomen van de concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage voor net op zee Hollandse Kust (noord) en maakt hierbij graag van de mogelijkheid gebruik een zienswijze in te dienen. Gaarne wordt uw Bureau verzocht om bij vaststelling van de definitieve NRD rekening te houden met het navolgende.

I. Het energiesysteem van de toekomst op de Noordzee

De beleidsvoornemens van de overheid ten aanzien van wind op zee vloeien voort uit de wens om te komen tot een koolstofarme samenleving. NOGEPa is gaarne bereid om concreet bij te dragen aan de onderliggende energietransitie. In de afgelopen jaren is door vele stakeholders, waaronder door de offshore windsector en de gassector, gekeken hoe de Noordzee, en haar economische activiteiten, zoveel mogelijk kunnen bijdragen aan de transitie.

Grootschalige inpassing van wind op zee is daarbij een centrale gedachte. Scenario's over de koppeling van offshore wind aan gasproductie-activiteiten en infrastructuur krijgen steeds meer vorm. Elektrificatie van gasplatforms kan in deze scenario's een potentiële driver zijn voor toekomstige ontwikkelingen op het gebied van hernieuwbare energie in de Noordzee.

Elektrificatie zou daarbij kunnen bijdragen aan:

1. Het beperken van de CO₂-uitstoot van de eigen activiteiten

Door het elektriciteitsnet te verbinden met productieplatforms worden deze geëlektrificeerd en hoeft elektriciteit niet meer opgewekt te worden door b.v. gasturbines op de platforms. Hierdoor wordt een CO₂ reductie gerealiseerd en wordt tevens de gasopbrengst van de platforms verhoogd, waardoor minder gas geïmporteerd hoeft te worden (leidt tot CO₂ reductie en kostenbesparing voor de Nederlandse samenleving).

2. De ontwikkeling van een waterstofsysteem

Grote uitdaging in de toekomst is de hoeveelheid elektriciteit opgewekt door de windturbines op zee aan te laten landen. Partijen zoals TenneT geven aan dat de grenzen van de huidige capaciteit van het net al snel zijn bereikt. Het genereren van groene waterstof middels elektrolyse van windenergie kan een oplossing bieden voor het efficiënter transporteren van elektriciteit uit windenergie. Leeg geproduceerde gasvelden onder de platforms dienen als opslagplaats voor waterstof en de bestaande pijpleiding infrastructuur kan worden gebruikt voor transport van waterstof naar land.

3. CO₂ opslag

De doelstellingen van het kabinet zoals neergelegd in het Regeerakkoord geven een grote ambitie weer op het gebied van CO₂ opslag. De olie- en gasinfrastructuur, en ook de ervaring van het bestaande CO₂-herinjectieproject op gasplatform K12-B, speelt in het realiseren van deze ambities een belangrijke rol. NOGEPa onderzoekt op dit moment de mogelijkheid om leeg geproduceerde gasbronnen op zee in te zetten voor CO₂ opslag.

Tot slot kan efficiëntie in deze op verschillende terreinen tot stand komen: in de kosten voor aanleg en gebruik, ruimtelijke planning en het aantal partijen waarmee tot afspraken moet worden gekomen.

NOGEPa verzoekt de overheid daarom om bij de voorbereiding en de ruimtelijke inpassing van windparken alsook bij de technische en infrastructurele vereisten, voluit rekening te houden met de wijze waarop de koppeling tussen offshore wind en olie- en gasinfrastructuur (betreffende de locatie van substations, substation verbindingen, de locatie van leidingen die het offshore netwerk aan de hubs verbinden etc.) kan bijdragen aan de energietransitie. In het bijzonder verzoekt NOGEPa dat bij de locatiekeuze en ontwerp van de windparken wordt gezocht naar synergiën.

ii.

Rekening houden met bestaande productieactiviteiten

Ook in algemenere zin vragen we erom dat bij vaststelling van de definitieve NRD en de ruimtelijke inpassing rekening wordt gehouden met de belangen van de leden van NOGEPA. Dit uitgangspunt is overigens ook al vastgelegd in het Nationaal Waterplan 2016-2021. Dit betreft de ligging en bereikbaarheid met helikopters van platforms alsmede de ligging van (toekomstige) projecten (zogenaamde "prospects"), kabels en leidingen. Maatwerk (in ruimte en/of tijd) is hierbij mogelijk en noodzakelijk. Zolang de resterende gasreserves kunnen worden gewonnen, behoeft dit gas niet vanuit het buitenland te worden ingekocht, hetgeen onder meer een CO₂-voordeel met zich brengt.

Tot slot

Vanuit NOGEPA zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting op bovenstaande zienswijze, daar veel waarde wordt gehecht aan het op constructieve wijze in dialoog blijven met de overheid en andere stakeholders. Aangezien in de komende jaren ingrijpende besluiten worden genomen bij de uitrol van wind op zee, is het van belang om vroeg in het proces van voorbereiding en besluitvorming te onderzoeken op welke wijze synergiën kunnen worden gerealiseerd om daarmee een concrete en effectieve bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie

Tot slot wordt het zeer op prijs gesteld wanneer NOGEPA ten aanzien van de verdere gang van zaken op de hoogte wordt gehouden.

Met vriendelijke groet,

Secretaris-Generaal NOGEPA

Verzonden: Donderdag 22 februari 2018 14:28
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Net op zee Hollandse Kust (noord)

Aanspreekvorm: de heer
Aanspreektitel:
Achternaam: Mourik
Voorvoegsel(s): van
Voorletters: J.
Straat: Rijksweg
Huisnummer: 501
Postcode: 1991 AS
Woonplaats: VELSERBROEK
Telefoonnummer: 06-22498677
E-mailadres: jan.van.mourik@pwn.nl
Als: Organisatie
Organisatie: PWN
Mede namens: dhr. D. Groenendijk

Staan er naar uw mening onjuistheden in de concept aanvullende NRD?
Reactie verwoord in bijlage

Reactie

Bureau Energieprojecten
Net op Zee Hollandse Kust

Hoofdkantoor

Bezoekadres:
Rijksweg 501
1991 AS Velsbroek
T 023 541 33 33
F 023 525 61 05
E pwn@pwn.nl
🐦 @pwnwateratuur

Bijlage(n)

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Doorkiesnr.
22-02-2018	UHZV-2-3092		

Onderwerp

Reactie op aanvulling NRD Net op Zee Hollandse Kust

Opmerking over procesgang:

Opmerkelijk dat PWN en TenneT recent om tafel hebben gezeten op basis van een 4-tal voorkeurstracé's van de 7 in totaal. 3 van de 7 tracé's waren geparkeerd als optie. Door deze aanvulling staan alle tracé's weer open voor gebruik

Reactie PWN op de aanvullende NRD:

- 1 De in de reactie van PWN genoemde zaken blijven onverminderd van toepassing ook op deze aanvullende NRD. In aanvulling daarop het volgende:
  - 1a M.b.t. tracé 1 (Egmond) is het aandachtspunt dat er bij een boring van 4 kabelsystemen meer oppervlakte benodigd is op de plaats waar de boring weer uit de grond omhoog komt en daarmee mogelijke aantasting Natura 2000 habitats. Dit extra ruimtebeslag vraagt wat ons betreft dus om extra toetsing.
  - 1b M.b.t. tracé 2 (Castricum) veroorzaken in te graven kabelsystemen een te verwachten grote aantasting van Natura 2000 habitats. Bij een maximale werkbreedte van 100 meter betekent dit een habitatverlies van 25 hectare.
  - 1c M.b.t. tracé 2 (Castricum) zal ook het boren van 4 leidingsystemen met een afstand tot 1200 meter leiden tot onherstelbare schade aan Natura 2000 habitats. Bij een grotere boorafstand zou mogelijk het parkeerterrein op Kennemer duincamping Bakkum een alternatief kunnen zijn. Met 4 kabelsystemen kan de impact dermate groot zijn dat het groene karakter van camping Bakkum ernstig wordt aangetast.
  - 1d Daarnaast dient het parkeerterrein op Kennemerduincamping Bakkum in het winterseizoen als winterstalling voor zo'n 300 caravans. Dit is in het bestemmingsplan van gemeente Castricum opgenomen. Een alternatief hiervoor is niet zomaar voorhanden.
- 2 *M.b.t. effecten vanwege grondwateronttrekkingen wordt in het MER voor Hollandse Kust (noord) per alternatief een indicatief bemalingsadvies opgesteld. Hiermee biedt het MER voldoende informatie over grondwateronttrekking en is geen apart m.e.r.-beoordelingsbesluit door het waterschap nodig.* Dit baart PWN zorgen vanwege eerdere negatieve ervaringen met grondwateronttrekkingen. Waarbij grondwater de aangewezen bron is voor drinkwater bijv. bij een calamiteit in de reguliere drinkwatervoorziening van Noord-Holland. De tracé's 2 (Castricum) en 7 (Zandvoort) lopen door "grondwaterbeschermingsgebied I en II" en dichtbij "Waterwingebied": categorieën uit de provinciale grondwaterbeschermingsgebieden. Bovendien is onduidelijk wat eventuele negatieve effecten op grondwater beïnvloede N2000 habitats zijn.

PWN ziet dit als onvoldoende waarborg en wij bieden daarom aan om voorafgaand aan het m.e.r. beoordelingsbesluit de effecten van grondwateronttrekkingen mede te beoordelen.

- 3 In de NRD van 10-07-2017 wordt gesproken over een strook die bomenvrij gehouden dient te worden. Hier zal een zogenaamd zakelijk recht gevestigd moeten worden. De breedte van deze strook bepaalt de impact vanuit landschappelijk oogpunt, vanuit natuurwaarden en op mogelijke natuurlijke Ontwikkeling. Dit aspect wordt in de aanvulling NRD gemist.

Met vriendelijke groet,
PWN

Team Beleidsadviesing en Planvorming Sector Natuur

Noordzeekanaalgebied

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Net op zee Hollandse Kust (noord)
Postbus 248
2050 AE Voorschoten.

datum : 20 februari 2018
contactpersoon : secretaris CNB
telefoonnummer:
e-mail :
reg. nr. : 18/02429

Betreft: zienswijze CNB op concept aanvullende NRD net op zee Hollandse Kust (noord)

Geachte heer, mevrouw,

Op 12 januari 2018 heeft u de concept aanvullende NRD net op zee Hollandse Kust (noord) voor inspraak ter visie gelegd. Het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied (CNB) is een samenwerkingsverband tussen vier Noordzeekanaalgemeenten (Amsterdam, Beverwijk, Velsen en Zaanstad) dat op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is ingesteld. Het beheersgebied is gelegen vanaf 12 zeemijlen vanuit de koppen van de havenhoofden te IJmuiden tot aan de Oranjesluis in Amsterdam, inclusief de IJ-geul, de ankergebieden en de havenbekkens die uitkomen op de tussenliggende wateren. Het CNB heeft tot taak het bevorderen van een veilige, vlotte en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer in het omschreven beheersgebied. Rijkswaterstaat heeft de bevoegdheid voor het nautisch verkeersmanagement gemandateerd aan het CNB. De reactie van het CNB op bovengenoemd document is aan de hand van deze verantwoordelijkheid opgesteld. De zienswijze richt zich op de effecten op het scheepvaartverkeer van de voorgenomen uitbreiding van het kabeltracé van 2 naar 4 kabels.

In de genoemde NRD staan diverse tracés beschreven om een hoogspanningskabel aan te leggen tussen 2 windmolenparken op de Noordzee en één van de twee mogelijke ontvangststations, Beverwijk of Vijfhuizen. Twee van de onderzochte tracés lopen (gedeeltelijk) door het Noordzeekanaal, het betreft de tracés 4 en 5 uit de NRD. De bezwaren van het CNB op deze tracés zijn de volgende.

1. Ligging onder het vaarweg profiel

Het is niet duidelijk wat de diepte van de kabel onder de bodem van het NZK gaat worden. Om een goed oordeel te kunnen geven over een veilige diepte van de kabel zal nader onderzoek moeten worden gedaan naar de risico's die scheepvaart en eigenaar van de kabel lopen bij welke diepte. Hierbij moet rekening worden gehouden met baggertolerantie bij de frequentie van het onderhoud van het kanaal. Het huidige onderhoudsinterval zou moeten worden opgevoerd omdat het kanaal nu na 8 jaar ernstige afwijkingen vertoont.

Noordzeekanaalgebied

Ook dient rekening te worden gehouden met de uitkomsten van het onderzoek van RWS en CNB naar de gevolgen van de schaalvergroting van de scheepvaart op het ontwerp van het vaarwegprofiel n.a.v. de nieuwe zeesluis. Het volume van het onderwaterschip zal significant toenemen op de maximale diepgang van 14.05 meter. Dit komt doordat de nieuwe zeesluis bredere schepen op maximale diepgang toelaat. Tevens wordt onderzocht waar deze schepen elkaar kunnen gaan passeren. Hierbij is het mogelijk dat het vaarwegprofiel moet worden aangepast en/of de schepen dichter onder de wal zullen gaan varen. Een kabeltracé op geringe diepte onder het vaarwegprofiel beperkt deze mogelijkheid.

Door de toegestane diepgang van 13,75/14,05 m op het NZK is in de as van de vaarweg, door schroefstralen, overdiepte ontstaan. Stel dat schepen met een maximum diepgang bij ontmoetingen van grotere schepen dichter onder de wal moeten varen, kan door de schroefstralen de bedekking boven de kabels aanzienlijk verminderen en dus niet de gewenste bodembedekking hebben. Dit levert een mogelijk nautisch onveilige situatie op.

In het NZK is het toegestaan te ankeren. Schepen met een tonnage van 150.000 ton maken straks gebruik van de vaarweg. Wanneer men in geval van nood het anker moet laten vallen, zal dit zich door de snelheid van het schip in de bodem ingraven. Het risico dat hierbij de kabels worden geraakt of erger nog, worden opgelicht, zijn reëel aanwezig. Er moet worden onderzocht wat de diepte van het vloeien van het anker zou kunnen worden, afhankelijk van snelheid, gewicht, grootte en bodemgesteldheid.

2. Passage tunnels

Het is onduidelijk hoe de kabels de tunnels zullen passeren. Technisch schijnt het onmogelijk te zijn om de kabels onder de tunnels door te boren. Gedacht wordt aan ophangen aan de uiteinden van de tunnels. Onder het NZK in deze tracés liggen 3 tunnels: de Wijkertunnel, de Velsers-autotunnel en de Velsers-spoortunnel. Niet duidelijk is de passagewijze per tunnel en wat hiervan de risico's en toekomstige gevolgen zijn. In de voorgestelde variant van 4 kabels is het tracé 90 meter breed. Dit kan bij passage van de tunnels versmallen, de vraag is hoe breed het tracé van 4 kabels dan wordt.

De passage van kabels over met name de Velsers-spoortunnel heeft als consequentie dat de passagediepte ter plaatse afneemt. Nu al vormt deze spoortunnel de eerste bottleneck in het kanaal waarbij de breedte van de bak wordt versmald. De afname van de bevaarbare diepte kan leiden tot een beperking in snelheid bij het passeren van de tunnel of tot het afnemen van de diepgang van de passerende schepen. Dit is vanuit de nautische onveiligheid onwenselijk.

3. Hinder bij aanleg en onderhoud

Tennet heeft aangegeven dat bij het werk aan de kabels met een voortgang van 50 meter per uur (24/7) rekening moet worden gehouden. Dat is voor 4 kabels tenminste 90 dagen volcontinu. Dit staat nog los van de extra werkzaamheden rondom de passage van de drie tunnels. De aanleg zou leiden tot grote hinder voor alle scheepvaart van en naar de havens in het NZK-gebied. Een volledige stremming van het NZK voor de (zee)scheepvaart is onbespreekbaar. Er zullen afspraken moeten worden gemaakt over stremmingsvensters om de hinder voor de scheepvaart te beperken. Dit zal grote gevolgen hebben voor de doorlooptijd van het project. Totdat dit is uitgezocht kan geen toestemming worden gegeven voor de aanleg.

Noordzeekanaalgebied

4. Bergruimte voor baggerslib

Gezien de vergrote noodzaak van regulier onderhoud zal gezocht moeten worden naar bergruimte voor verontreinigd baggerslib. Gangbare oplossing is het gebruik van het kanaal als baggeropslag. Hierbij worden diepe putten gegraven waarin het slib wordt gedeponereerd. Bij het in langs richting van het NZK leggen van 4 kabels met een tracébreedte van 90m vervalt de mogelijkheid voor onderwaterberging van baggerslib. Dit kan leiden tot vertraging van onderhoudsbaggerwerk waardoor niet meer wordt voldaan aan het ontwerp van de bak en het CNB beperkende maatregelen voor de scheepvaart moet gaan instellen.

5. Boring nabij de pier en de Energiehaven.

Wat wordt de ligging in horizontale en verticale positie van de boring van de kabels onder de pier door langs de te ontwikkelen Energiehaven? Hoe kruist het kabeltracé met de vaargeul, de kade Energiehaven en de Fortput? Wat wordt de diepteligging in het Noorder buitenkanaal? Dit is nu NAP -19,90 m diep. De kabels kunnen in de toekomst een beperking worden om na verdieping een grotere scheepsdiepgang toe te laten. Welke hoek krijgen de kabels wanneer zij bij het sluseiland naar bovenkomen? Geeft dit beperkingen voor de scheepvaart? Er is nog onduidelijkheid over de mogelijkheden van boren of neerleggen in dit gebied.

7. Wachtplaatsen

RWS doet samen met het CNB onderzoek naar de optimalisatie van het aantal en de ligging van wachtplaatsen voor binnenvaart in het NZK. De uitkomsten moeten worden meegenomen bij het ontwerp voor het kabeltracé.

8. Europahaven

Het Havenbedrijf Amsterdam onderzoekt de mogelijkheden van het uitplaatsen van bedrijven gelegen binnen de ring A10 ivm met stedelijke plannen. Hiertoe zal de laatste grondreserve in Westpoort worden gebruikt en wordt er studie gedaan naar de ontwikkeling van de Europahaven. Dit is het punt van aanlanding van de kabels. Om een nautisch veilige inpassing van deze nieuwe haven mogelijk te maken, moeten voorsnog alle opties open worden gehouden. Het kabeltracé kan voor belemmeringen zorgen en is daarmee beperkend voor de toekomst.

Conclusie is dat de aanleg van 2 tot 4 kabels in lengterichting onder het Noordzeekanaal een negatief effect heeft op de nautische veiligheid en de toekomstige mogelijkheden van de scheepvaart. Ik hoop dat de zienswijze van het CNB op bovengenoemd document hiermee is onderbouwd. Het CNB wil graag meedenken over de mogelijkheden van windenergie op zee en in een zo vroeg mogelijk stadium adviseren.

Hoogachtend,

Directeur CNB

AANGETEKENDE

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Net op zee Hollandse Kust (noord)

Postbus 248

2250 AE Voorschoten

No.: 20280773

Onderwerp: Zienswijze op Concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) net op zee Hollandse Kust (Noord) met Hollandse Kust (Noordwesten) of (West).

Uw schrijven: -

Emmeloord, 21 februari 2018

Geachte heer, mevrouw,

Door middel van deze brief dient belangenorganisatie voor de Nederlandse beroepsvisserij, Nederlandse Vissersbond, namens diverse/betrokken visserijbedrijven een zienswijze in voor de 'concept aanvullende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) net op zee Hollandse Kust (Noord) met Hollandse Kust (Noordwesten) of (West), Ministerie van Economische Zaken en Klimaat', gepubliceerd in de Staatscourant nr. 853 op 11 januari 2018.

Schaden belangen

De aanleiding voor deze zienswijze is de vermelding van de stakeholders in het hoofdstuk 1.3 'Uitwerking aanleiding aanvulling'. Onder het kopje 'Omgeving' wordt vermeldt dat de provincie Noord-Holland al reeds heeft aangegeven waarop ze betrokken willen zijn. Daarnaast is er ook opgenomen dat de gemeenten en andere stakeholders in de regio streven naar efficiënt gebruik van de omgeving. De belangen van beroepsvissers die gebruik maken van deze regio zijn niet opgenomen/betrokken bij deze notitie.

De geplande werkzaamheden betekenen voor de betrokken vissers dat ze worden geraakt in hun belangen. De geplande werkzaamheden vinden namelijk plaats op de plekken welke veelvoudig gebruikt wordt als visgronden. Dit gebied is zoals u alreeds weet een behoorlijk intensief gebruikt deel van de Nederlandse kustzone en deze werkzaamheden zullen de druk op de visserij verder verhogen. Bij een analyse van de huidige visserijactiviteit op het geplande traject komt naar voren dat er veelvoudig gebruik wordt gemaakt van dit traject. De geplande werkzaamheden betekenen voor de vissers dat ze moeten omvaren en andere visgronden moeten gaan zoeken. De overige scheepsvaart zal onbedoeld ook tot meer hinder gaan leiden omdat al de scheepsvaart een kleiner deel van de druk bezette Noordzee tot hun beschikking krijgt. Dit geldt zowel gedurende de geplande werkzaamheden als in de nabije toekomst met de geplande windmolenparken.

Ecologie

Niet alleen de fysieke hinder door obstakels, maar ook de ecologische gevolgen door de werkzaamheden en staande blijvende objecten baat ons zorgen. Gedacht kan worden aan de effecten van graven in de bodem, geluidsoverlast op maritieme organismen en het aanbrengen van onnatuurlijke voorwerpen in een ecosysteem. Het graven in de zeebodem zal direct leiden tot het verjagen van doelsoorten voor de vissers. De heiwerkzaamheden zullen geluidsoverlast veroorzaken op larvale stadia van vissen wat een verhoogde mortaliteit als gevolg heeft (Bos et al., 2009). Het is aangetoond dat de beoogde blijvende constructie ongunstige effecten zal hebben op het ecosysteem en als gevolg daarvan de visserij. Ongunstige effecten zijn de mogelijke uitbreiding van de territorium

van de visetende aalscholver (Lindeboom et al., 2011), benthische organismes zullen in kleinere hoeveelheden voorkomen in niet bevisbare delen van zee (gasplatform was onderzocht met als doel ook een uitspraak te kunnen doen over windmolenparken) dan gebieden waar gevist wordt (Glorius et al., 2016) en de benthische soortensamenstelling bij de Nederlandse windmolenparken komen nauwelijks overeen met Nederlandse natuurlijke riffen (Coolen et al., 2017). In het onderzoek van Coolen et al. (2017) werd een toename gevonden in aantal soorten bij windmolenparken, maar in dit onderzoek werd voornamelijk 'nieuwe' soorten aangetroffen welke anders zijn dan de nu aangetroffen soorten. Wij verwachten dat een verandering in de benthische soortensamenstelling ook door zal werken in de voedselketen en zodoende dus ook effect kan hebben op de aanwezigheid van de nu aangetroffen doelsoorten.

Locatie

Samengevat betekent dit dat het gebied wat onbruikbaar/minder bruikbaar is voor visserij groter wordt dan het geplande werkzaamhedentraject en zal ook tot na de werkzaamheden tot hinder gaan leiden. Daarnaast zijn concrete alternatieve mogelijkheden voor de visserij in Nederlandse windmolenparken beperkt en niet goed in de praktijk getest (Rasenberg et al., 2015). De visserijsector begrijpt de keuze voor windmolenparken als duurzame energiebron en vindt ook dat de klimaatdoelstellingen moeten worden gehaald. Daarom willen wij graag betrokken worden en meedenken in het proces. Voornamelijk de locatie van de parken/werkzaamheden en toegankelijkheid zijn voor de vissers van groot belang. Zo is het vanuit de visserij enorm belangrijk dat de kabels niet te ondiep in de bodem geplaatst worden in verband met eventuele risico voor beschadigen en opvissen van de kabels. Daarnaast zouden wij het zeer op prijs stellen als wij mogen meedenken of er een alternatief kan worden gevonden voor het geplande windmolenpark HKNW, voornamelijk het noordwestelijk deel wat zich vlakbij de 12 mijlengrens bevindt zal een groot impact hebben op de Nederlandse vissers (dit is zeer intensief gebruikt deel voor de Nederlandse vissersvloot).

Tot slot

Wij gaan er vanuit dat we u voldoende hebben geïnformeerd omtrent het belang van visserij door middel van deze zienswijze. Wij willen als belanghebbende worden gekend in de verdere besluitvorming en zouden graag nadere toelichting van deze zienswijze willen geven. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met _____, via telefoonnummer _____ of per e-mail _____. Ik vertrouw erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt. Bij voorbaat dank voor uw medewerking en in afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

COÖPERATIEVE PRODUCENTENORGANISATIE
NEDERLANDSE VISSERSBOND U.A.

(secretaris)

Referenties

Bos, O.G., Leopold, M.F. en Bolle, L.J., september 2009. Passende Beoordeling windparken: Effecten van heien op vislarven, vogels en zeezoogdieren. Rapport C079/09, pp:68.

Coolen, J.W.P., van der Weide, B., Cuperus, J., van Moorsel, G., Blomberg, M., Faasse, M., Bos, O.G. en Lindeboom, H. J. Chapter 6: BENTHIC BIODIVERSITY ON OLD PLATFORMS, YOUNG WIND FARMS AND ROCKY REEFS, onderdeel van thesis verslag: Coolen, J.W.P. North Sea Reefs. Benthic biodiversity of artificial and rocky reefs in the southern North Sea 203 bladzijden. PhD thesis, Wageningen University & Research, Wageningen, NL, 2017. DOI 10.18174/404837.

Glorius, S., van Hal, R., Kaag, K., van der Weide, B., Chen, C., van Kooten, T., 2016. Benthic development around a gas platform in the North Sea - a small scale closure for fisheries; A trait based approach. Wageningen, Wageningen Marine Research (University & Research centre), Wageningen Marine Research report C121/16, pp: 422.

Lindeboom, H. J., Kouwenhoven, H. J., Bergman, M.J.N., Bouma, S., Brasseur, S., Daan, R., Fijn, R.C., de Haan, D., Dirksen, S., van Hal, R., Hille Ris Lambers, R., ter Hofstede, R., Krijgsveld, K.L, Leopold, M. en Scheidat, M., augustus 2011. Short-term ecological effects of an offshore wind farm in the Dutch coastal zone; a compilation. IOP Publishing Ltd, Environmental Research Letters, Volume 6, Nummer 3.

Rasenberg, M., Smith, S., Turenhout, M. Taal, K. (2015) Vissen in windmolenparken: inventarisatie van de (on)mogelijkheden. IMARES Rapport [C030/15]